

Asia: VN/9334/2019

Hallituksen esitysluonnos raideliikennelain ja liikenteen palveluista annetun lain muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

HaminaKotka Satama Oy haluaa lausua lakimuutokseen seuraava.

HaminaKotkan satama on liikenteeltään Suomen suurin yleissatama. Sen lisäksi HaminaKotkan satamassa on oleellisesti eniten yksityisraidetta ja maa-aluetta verrattuna muihin satamiin Suomessa.

HaminaKotka on täysin omanlaisensa rautatiejärjestelmä. Sen toimintaan Haminassa ja Kotkassa liittyy lukuisia eri raiteiden omistajia ja rataverkon haltijoita - jatkossa melkoisella varmuudella myös lisääyksityisraiteen haltijoita - sekä monenlaista Sataman ja muiden toimijoiden rautatiejärjestelmää hyödyntävää teollista- ja palvelutuotantoa. Sataman rataverkot sekä Haminan ja Kotkan muiden rataverkon haltijoiden sekä yksityisraiteen haltijoiden rataverkot ovat hyvin läheisesti teknisesti ja toiminnallisesti sidoksissa toisiinsa. Keskeinen tekninen ja toiminnallinen sidos on myös valtion rataverkkoon erityisesti Kotkassa. Raiteistoa satamassa on yli 80 km ja raiteen haltijoita lähes 30. Satama-alueeseen kuuluu 1200 ha maa-alueita. Tämän lisäksi esimerkiksi Mussalossa satamaan liittyy varsin iso alue, joka hallinnollisesti kuuluu Kotkan kaupungille. Tuolla alueella sijaitsee myös sataman hallinnoimaa raiteistoa.

Sataman näkökulmasta on jo tämänkin takia välttämätöntä, että sen toimintaa, myös rautatiejärjestelmässä, ohjaavat säädökset ovat yksiselitteiset ja selkeät.

Sataman kannalta erityisen keskeistä ja välttämätöntä on selkeästi määritellä satama-alue ja palvelupaikka, niin että nuo määrittelyt kuvaavat vähintään sen, mitä fyysisiä alueita ne ovat. Sataman pitää yksiselitteisesti tietää, mikä toimija milläkin alueella on toiminnasta vastuullinen ja mitä toimintavaihtoehtoja eri alueilla on. Nyt sataman kaikki 28 toimijaa vastaavat oman raiteistonsa kunnossapidosta ja liikennöitävyydestä. Nykyisen järjestelmän mukaan satamalla ei esimerkiksi ole yhtään palvelupaikkaa, vaikka niitä satamassa onkin. Asia vahvistettiin Traficomien tekemän auditoinnin yhteydessä.

Säädöksissä on lisäksi tarpeen määritellä tarkasti niissä käytettävät käsitteet, esimerkiksi ”Satamaraiteita hallinnoiva sataman pitäjä”. Tarkoittaako tämä sitä, mitä siinä sanotaan, eli

ainoastaan sataman hallinnassa olevia raiteita; ei satama-alueella sijaitsevia muita yksityisraiteita. Turvallisuusmielessä nämä muut jäänevät joka tapauksessa edelleen omistajiensa vastuulle.

Yksi asia, joka jää myös hieman epäselväksi, on kapasiteetin jako satamassa. Tekstissä viitataan kapasiteetin hakijoiksi muitakin, kuin raideoperaattoreita, kuten nykyisin on. Onko kapasiteetin jako yleensä pakollista tai edes mahdollista, jos satamasta muodostetaan yhtenäinen palvelupaikka.

Markku Koskinen

Liikennejohtaja

HaminaKotka Satama Oy

Koskinen Markku
HaminaKotka Satama Oy